

Holy Preface Amises.

53. gadagahjums.

No. 5

Trefschdeena, 30. Januar (11. Februar).

1874.

Redakcjeera adrese: Pastor Saltrawicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Efspedīzija Beithorn l. (Nevher) grabmatu kohde Jelgawa.

Nahditas : Visjaunahabs finas. Daschadas finas. Is jauna kara deenesta likuma. Walstebudscheda aprehinums. Bildas un atbildas. Laiwineeku mahja, Dabwanas. Sludinachanas.

Wijjsjannaafahs finas.

Jelgawa. Zeeen. Schmidia f. 26. Janwar no waldischanas teesas par Jelgawas wezaku birgermeisteru apstipriahsts. Tai vaschā wakarā Jelgawas birgeri jaunu birgermeisteri gahja apsweizinahbt ar mušķu un ar raibahm lampahm un fa dīrdam schūnis deenās minjam ari dobschoht aohdamalititu.

Jelgavas „amatneeku beedriba“ no zeen. ministra t. apstipri-
nata un 28. Janvar Schirkenhöferi sahle noturechs leelus goh-
dawakaritus. nee kureem sahdi 200 beedri dalibū nems.

Londone. Bagatais barons Mayer von Rothschildis ir nimiris. Daudsina ka Englantes pirmais ministers, Gladstone k. nuo amata atiekschootes.

Berline. Keisara wahrdā šchoreis Wahzijaš walterahā pirmā favulē firste Bismarcks trobna runu tureiš. R. S-z.

Muhu Kungs un Keisars augstas leefsirstenes Marijas kah-
sahn par pagohdinaschanu ir pawehlejis wifem teem, kas lihds
1. Janwar 1874 bij debl noseedsibam pret waldischanu strahpē
krituschi, ja tee pehzaikā ir labi wedufshees, daschadas strahpes
atmeelingchanaq neeschikt.

Pehterburga. Us to balli, to jaunajam pahrim par gohdu seemas pil 17. Janwar dewa, bijufchi 2900 weest. Te nu gant wareet dohmaht, fas tahs par sahlehm, fur tabdam zilveku pul-fam ruhmes. Us to pašhu balli gadijahs masa nelaime, jaunahdu neusmanibu bij uguns pee gardeeneem peetizijs, bet tika us meetas andschuts to fa meeshaas netana trouzetas.

Par jauno kara deenesta likumu is wifahm walstspufehm flan muhsu augstam kungam un Keisaram firsnigi pateizibas balft pretim. Newar deesgan apbrihnoht zil finalki ta leeta us wifahm pufehm ir nogudrota. Nau wairs atschkirtas kara wihru kahrtas, bet ta ir dñshwi fahifta pee wifem ziteem pawalstneekeem; nau wairs semakabs lauschu fahrtas tabs weenigahs, lam ta kara deenesta nastas jones, bet tas gohds un tas peenahkums, fawu tehwsemi fargabi, veeder wifem weenlihdsgli un ja weenam tee sohli ir weeglinati, tad tas sibmejahs til ween us mahzibas d'sikumu un gara isglichtoschanu; bet atkal us schi zela neweenam nau schlehrski un kawekli, tas semneeka dehls war wifu to paschu labumu panahlt, so augstmanu behrns, til us to weenu luhs, zil tablu ir fawā mahzibā. Tapebz tad ari schis kara likums ir ta wisspeedigaka pamudinaschana d'sibtees us flohlahm un flohlu mahzibahm. Jau tagad dsird, ka pa wifahm walstmalahm pilsehti un pagasti un zeemi ar jaunu dedisbu stabj pee tafs leetas, ka waretu flohlas zelt un par leelakahm istaisht. Ka behrni waretu mahzibas auglus jau tuhdbl deenesta weeglinaschana fahlt baudiht. Kas draudses flohlu isgahjis zauri un proht wehl pa freewifki lasht un rafslift, tam nau wairs 6, bet til 4 gadi fronte jadeen un kas freisflohlu zaurgahjis, tas war ka sawwalneeks wifu frontes deenestlaiku paibfinaht us 2 gadi. Kursch wezaks neraudfahs fawam dehlam schohs labumus peeschkirt? Ne weens flohlas likums nebuhtu warejis til lohti firdis us flohlahm eede-
d'sinah, ka schis kara deenesta likums.

Daschadas sinas.

No eckigsemehn

Sassas muishas rentes funga ehrbegi 6. Janwar Samaras bada zeetejeem par labu Dignajeeschi spehleja teateri un prohti to johku lugu: Ruhkitis. Lauschu bij labs pulzinsch, ta ka sahle gandribis ruhmes nebijs; leels pulks stahweja no ahra pujses poe lobqem un dascham laimejabs negriboht zaur lohga iuu gal atera sahle eebahst. Spehle-taju leelaka dala bij no Dignajeescheem, bet bij ori no aif daugawas, Dunawas un Kalkubnes Grihwes leelahs skohlas. Spehlefchana isdewahs zaur zaurim puslibds labi; Alispurwis un Birfeneeks spehleja itin patihkami, pa nelaimi tik beidsamajam uhsas nebij deesgan labi peetaisitas, ta ka Lihfiti apkampjoht puje pohesta aifgahja. Silinsch preeksch 70 g. weza wihra mums likahs par dauds weiklis. Daschas zitas wainas no tam gan zehlahs, fa bij peenemts par teatera waditajutahds funga, kas pats latw. walodu lohii mas prata. Musiku weetä bij leela leierkaste, ar ko pratejs neganti jaufi greefa peepafigas marfhas. Ka dsirdu eentenschana efoht bijuji pee 40 rbt. f. Meens Saseetis.

Beens Safseetis.

No Jelgawas. Ar noskumschonu jašino, ka ari muhsu apgabals schini mehnēsi zaūr sagleem un sleykawahm ir pee-meklehts, kas sawus tumſibas darbus scheit padarijuschi. Bes teem daudskahrtigeem ſihkakeem nedarbeem tē tik veeminam tohs prahwakohs. Nakti uš 1. Janwar Dohbeles Sprikstelu mahjas stallis uſlausts un 4 ſirgi iſſagti; blehſchi weenu dſels-ſtangu ar libku galu bij attahjuſchi. — 4. Janwar eelausahs Muhrus muſchias ſalpa Schulza mahjinā 6 laupitaji ar dun-tſcheem un pistolehm; faiſneeke paſcha nau bijis mahjā, tur weenu ſirmgalwi un faiſneezi faſehjuſchi un daschadas leetas iſlaupijuschi un pee faiſneezes waras darbus paſtrahdajuſchi. — 6. Janwar eelausahs 7 rasbaineeki Garoschu-Bahmas krohgā, krohdſeneeka tehwu pee nahwes faſituschi; waras darbus paſtrahdajuſchi, lihds 200 rublu ſkaidrā naudā un daudz wirtſchaptes mantibas nolaupijuschi, pawifam lihds 500 rublu wehribā, ſlapjuſ un kumodes ſadauſidami un ap-gahſdami tad aigahjuſchi. — 8. Janwar Aužu muſchias kleh-tis uſlaustas un iſſagti 35 mehri rudsu, 25 mehri meeschu un daudz faiſneezibas leetas. Teeſas, laupitaju pehdas jau pa-moniuſchias. ſtiyri ween dſenahs winus rohka dabuht.

Kaut jel schehligs Deews ſawalditu tahdus tumſibas darbus un tahs jwehru ſirdis! Un kaut lautini ari paſchi eefahktu pa naftihm waſtneekus tureht, ka to no Leel-Swehles pagasta ſaimneekem dſirdam. Kaut ari wehl kafes uſ to buhtu tſcha-

Klis, polizejahm sinas padoh un wifadi palihdseht nedarbus
gaismā west, kur ween kahda blehscha vēhdas pamana.

A. H.-n.

No Kursemes riterfchastes pufes teek issludinahits, fa lauku draudschu lohzekli, fas paschi ir nabagi, war meldetees us tahn brihwannahm (6 platfchi) Kemeru schwelawotā. Ja-usdohdahs pee Kursemes riterfchastes komitejas lihds 5. Merz un japeenees 1) daktera leeziba, fa fchihs wannas ir waijadfigas un 2) muischas jeb nowada waldbias leeziba, fa luhdsejs ir nefpehjneeks.

Kursemes gub. waldiba dara sinamu, ka ar Wisaugstaku
sinu ta desetinu nodohschana preeksch Kursemes ir ta nolikta,
ka ik no 1 desetinas mescha buhs makfaht pa $3^{2}/5$ kap. un ik
no 1 desetinas aramas semes pa 14 kap.; tas istaisihs pehz
reparteereschanas kohpå 104,502 ibl. un 35 kap. Tai ara-
mai semei ir ta makfa pa-augstinata, turpretim pławas un
ganibas atkal bes nodohschanas pamestas.

Vee Peepajas 14. Janwar jaur to leelu wehtru ari juhras telegraaf bij apskahdeits, ohjmale drahte bij pahrrauta un taad fasinofchanahs starp Dahnku semi un fchejeni apstahja; 15. Janwar ari us telegraaf linijas starp Pehterburgu un Berlini bij nelaimes gadijusfchahs, ta ka finas bij ar lihkumu jalaisch, bet nu atkal wifas nelaimes jau fen sagalabhtas. S.

No Aisputes puses. Schoreis newaru ne ko jauku pasi-
noht, jo kur ween tik pagreeschabs, zitu ne ko nedsirod, ka
par sageleem un sahdsibahm, par islaustahm klehtihm un stat-
seem un issagtahm mantahm; dašhus tahdus flepenu un wa-
ras darbu daritajus gan ari dabuhn rohkas, bet waitums pa-
leek nepeekerts. To nakti us 16. Dezember Kalnamuischabs
Grigal un Dischtohm faiinnekeem bij klehtis islaustas un
nauda isnemta, pehz pehdahm wehrojoht buhs gan 2 ween
sagti bijuschi; weenam no sageleem newilotees bij Grigala
klehti iskritusi suhdsama sihme pret faiinneku deht atlaifchanas
is deeneesta; ta tad pehz schihs sihmes dšina pehdas un gan
ari peedsihs. To nakti us 12. Janwar kahds besdeewis bij
pee muhsu W. draudses basnizas fawas rohkas lizis un pehz
naudas melledams tur eelausees, bet nan wis ne ko daudis da-
bujis, jo basnizas naudas nebij tur pañestas. Zerams, ka
ari schis tumſibas darbs nahks gaifma. S. O.

Lai aprakstā par to behdigu notikumu Šķursten-Jaunā muischiā (Latv. av. Nr. 51.) tas nostāstījums par teem 400 rbt., kā wehlakas skaidrakas finas išrahdījuschas, buhs tikai lauschu walodas bijuschas, jo nelaika Petersfons nekad neesoht tāhdā mantibā bijis. Lai netaptu wina peederigi nepateesi aistīkti un kaut kā apwainoti, turu par waijadīgu scho iſskaidrošanu ūawai pirmajā finajā peelist. Lgd.

Lehrpatas skohlu aprinkti par kuratora valihgu ir ezelts
lihdsfchinigais Vilnas gimnasijas direktors Seffel.

Igaunu semē 1873. gadā ir atkal 212 saimneku mahjas ar kahdahm 8230 desetin. semes par dīmītahm pahrohtas. Isg. gada beigās bij jau 1026 mahjas ihpaſchneku rohkās. Lai Deewēs wetzina ſchahdus ſohtus!

Pehterburga. „Waldib. fin.“ issludina, ka leelirsta Konstantina, Keisara brahla meita, leelirstene Wera (dism. 1854.) Stutgartē par bruhti fadereta Wirtembergas herzogam Wilhelma (dism. 1846.)

— Swehtdeen to 13. Janwar muhsu Kunga un Keisara
preekschä bijuschi: tee muischnecku wezakee no Kursemes —
grass Reyserling, no Widsemes von Bock, un no Igaunu se-
mes baron Mordels.

— Starp teem weefsem, kas Pehterbürgā augsti tohp gohdati, ir Wahzu Roburgas herzogs; schim herzogam (56 g. wezs) paſcham behrnu nau un Roburgas herzoga semite reis veekritihs wina nelaika brahla dehlam. Englantes prinzipim Alfredam, tagadejam augstam snohtam no muhſu Keisara. Jau-nais pahris, kā dīrd, buhschoht brihscham dībwoht Englante, brihscham ari Wahzsemē, kur Roburgā schogad leelu pili preeſch tam jau fataifa.

— Pehterbürgā ir dauds māj kamanu zelsch, tā ka augstee weesi daschu deen nemahs kamanās braukt zerecht.

— Par to kahsu deenu gribu tē wehl ihpaschi preeksch
fa wahm zeen. La sita ja hm pahri wahrdus pañneegt, jo
winahm gribefees druszin fmalkaki par wiñu to kahsineeku
rindu pee laulibas dsirdeht. Keisarenes kleite bij no sibda ar
selta pawedeeneem zaurausta, lambarpahschi nesa to schlepi.
Pehz Keisara un Keisarenes nahza tahs 3 krohna mantineezes
no Kreevusemes, Wahzemes un Englantes, wifas 3 kreewu
mohdes kleites ar garahm schlepehm. Winahm eepakal nahza
winu 3 laulati draugi un Dahnu krohna prinjis, un tad tee
ziti Keisara familijas lohzelki un fñveschee waldineeki un prin-
tschi. Tilklihds ka augstaís bruhtgans, Englantes obersta mun-
deera gehrbts, ar ordenu Lehdehm un bantehm puñchkohts, ar
bruhti pils basniza eenahza, tad Keisars rebma bruhetes pahri
pee rohkahm un weda tohs pee altara, pastarpahm atskaneja
ta dseejma: „Mana dwehsele gawile, ak Kungs.“ Pee altara
tohs sagaidija wirspreesteris Baschanows ar ziteem augsteem
basnizas fungem. Augstahs bruhetes waigu sedja deewabij-
bas krahschums, ta ka to usluhkojht wisi tava firdis cekusti-
nati. Us galwas tai bij bruhetes wainags un leelfirstenes kroh-
nis ar dimanteem; kleite bij fudraba austra ar usfhuhtahm fu-
draba puñehm, no plezeem karajahs farkana purpura samta
mehtelis ar fermulinia malahm, mehtela schlepi nesa 4 augsti
fulaini. Keisars, leelfirsti, Wahzu un Dahnu krohna prin-
tschi, bij kreewu mundeeros, Englantes krohna prinjis far-
kanä Englantes generaala mundeera, Engl. prinjis Arturs
melna mundeera bes kahda spohschuma. Englantes lehnine-
nes weetaeks, Lord Sidney stahweja tuwumâ. To krohni
wirs bruhetes galwas tureja tee leelfirsti Wladimirs un Aleksejs
un par bruhtgana galwu prinjis Arturs un leelfirsts Sergejs.
Kad augstaís pahris pehz halaulashanas nahza pee Keisarif-
keem wezakeem un schee skuhpistidami behrnus pee firdihm speeda,
tad wiñu azis mirdseja preeka asaras. Tad nu 3 metropoliti un
4 augste basnizas fungi tureja pateizibas luhgšchanu un no
turenes wiñi dewahs Alekandra sahle, kur pee ihpascha altara
galda Englantes ewangelisks mahzitais Dr. Stanley ar 2 va-
lihgeem augsto pahri no ewang. basnizas pufes laulaja. Pee
sahles durwiñm leelfirstenei pañneedsa weenu garigu luhgšchanu
grahmatu un turklaht puku puñchlu no baltahm kamelijahm
un mirtehm, ko Englantes lehninetu bij suhtijuisti; mirtes sa-
rini bij no tahs pañchas mirtes nemti, no kuras 1840. g.
krohni taisija Englantes lehninetu. Pee ewangelisks lauli-
bas bruhetes pahris bij zelos nometees; Keisara nama dsee-
dataji dseedaja pateikshanas dseefmu un nu wiñu gara rinda
dewahs atpakal pils sahles.

Kā no Pehterburgas mums siro, tad Kursemes teesu buh-
ſchanu gan jau ſchogad buhſchoht pahrtaifht, tilſchoht ari tē
meeru fungu teefas eewestas.

Pehterburga. Pehz schihm fahsu gohdibahm ir atkal jauns gohds qaidams, jo nahloſchā laikā Austrijos keisars

no 36 augsteem kungeem pawadihts nahks pee Kreewu Keisara zeemā.

— Us tahs Keisara jaiks Gatschinā Wahzu krohnaa prinžim laimejees leelu lahzi ar weenu ſchahveenu noſchaut; 4 jaunus lahzenus gehgeri ar rohkahm nokehrufchi, tohs fuhtihš us Berlini.

Mafkawas svehru dahrsā ifg. nedelā bij gataws kara lehgeris, 300 saldati ſtabweja ſtobrus ifſteepuſchi un tas preſtineeks bij — weens elefants, kas no fawa nama bij iſlauſees un ahitreem ſohleem ſchurp un turp ſtaigaleja. Wezais iſſlatiſces tahds duſmigs, un elefanta kundse wihrū peelahydamahs ſtabwejuſi klusitum faktā eelihduſi. Saldati ſtabweja par drohſchibū, ka elefants nepamuhl un nepadara nelaimi, bet noſchaut wihrū negrigeja wiſ; ahtrumā buhweja ſneega muhrus wiſapkahrt un zereja, ka elefants, kas fargahs us mihiſtu leetu uſmiht, ſtabwehs zectumā, kamehr bads padarihs rahmu. Bet ka wehlakas ſinas iſrahda, tad tomehr nau warejuſchi zitadi, ka bijis elefants janofchauj, lai nenoteek brefmas.

No ohremehm.

Berline. Tas likums par ziwil laulibas eweſchanu, bes kam waldifchana nedohma wareht zauri kluht ar katoeem, tautas namā ir zauriſpreets un peeremts un nahks nu fungu nama ſpreechanā. Kā manams, ari tur gan neſpehs brihwiſkas partijas ſchi brihſcha warai attureeſes preti, kaut gan reds, ka ſchiſ likums daudi jauna poļſta walſtei peeneſihs. Ewangeliskai baſnizai ari ſchiſ likums ſlahdeht ihſti ne ko neſpehs; derehs tik us to, ka lai ſchikrahs no Kristus draudſes dſhweem lohzekeem tee wairak nohſt, kas negrib ta ewangeлиuma gaismā ſtaigaht; tee weeni likhees tāpat kā lihds ſchim baſnizā uſſauktees un pee fw. altara to dahrgru laulibas deribu ſwehtiht; turpretim atkal teem, kam Deewa wahrds un ſwehriba bijuži nebijuſi, netays wairs tahs pehrles pa kahjam meſtas; kam lauliba ir kā katra zita laižiga ſalihſchanā, teem buhs gan, kad kaut kahds ruffu wedejs tohs ſawds ruffds peefhmejis.

Berlinē beidsamajā laika blehſchu un plehſonu ſkaitis ir tik lohti pawairojees, ka laudis fahk ſtipri ſuhdſetees par dſhwees, nedrohſchibū un polizeja nemas neſpehi tumſibas darbus pahrwareht. Weena no Berlines awiſehm ſcho behdigu buhſchanu pahrrunadama dohd to padohmu, ka waijadſeſchoht dariht, ko Englaudeſchi darijuſchi. Tur ari preeſch kahda laika blehſchu ſkaitis bijis lohti leels ifaudſis, ſmalli gehrbi ſlepka wi blandiujſchees pa celahm ſchim un tam kaku aſſchaugdami un to iſlaupidami; polizeja likuſi tahdus wihrus ſagrahbt un tuhdal pakahrt, bet blehſchi kā negahjuſchi tā ne-gahjuſchi masumā. Beidſoht weens no teefas kungeem eedohmajees, blehſchus wairs nepakahrt, bet tohs us turgus platiſcheem likt ar pahtagahm brefmigi pehrt. Tē zaur ſcho ſtrahpi ſabaideti blehſchi bijuſchi us reiſi iſſuduſchi. Pahtagu bihſtahs wairak kā karatawas. Gan preeſch Bruhſchu ſmal-keem pawalſnekeem meefas ſtrahpe eſoht nozelta, bet kā laudis to dohtu ſwabadibu tihſchi ar kahjahn min un lohpu kahrtā atpakat friht, tur tad tee ari pelnoht, ka wineem to algu dohd, ko tee peln, un ar ko tee wehl ir waldami. Tas padohms ir gan ſiħws, bet mahzibū no tam war dasch labſ ſmeltees.

Ari Austrija, ſchini ihſti katoliſkā walſti, pahwestam ze-lahs leelas nepatiſchanas, jo Austrijas waldiba ir pahwestam uſteikuſi tahs lihdsſchinigahs kontraktees un noſaka, ka wiſahm

deribahm, kožno jauna ar pahwestu derehs, buhs buht kā traum gitam likumam no ſenata libds apſpreetam un par labu peeremtam. Wahzu biſkapeem tas lohti reebj, jo nu newarehs wiſ norahdiht, ka Wahzſeme ween ir ta preſtineeze, kas tahdas leetas peerpraſa.

Franzijā ta leeliba, ka nemas nevihtahs no kara ar Italiu un Wahzſemi, ir apkluſuſi; jo Frantschi reds, ka paſchi ſawā ſtarpa ir wehl ſtipri ſajukuſchi. Kehniameeku partijs taisahs wehl reis prohweht, waj newaretu ſawu Schambor graſu us kehnina krehflu uſdabuht. No ohtras puſes atkal Bonapartisti ſtrahda ſtipri ween pa Napoleonon dehſlam; un ſhee eefahk lohti gudri, nemas neruna no fawa nodohma, bet iſleekahs, it kā wineem tagadeja presidenta waldiba ween ruhp un grib tapebz eeteikt, ka ta wiſderigaka ſeeta buhtoht, kad uſdohtu pa wiſu walſti balfoht, waj ir ar meeru, ka Mak Mahons lai ir us 7 gadi par presidenti. Baſku ſee tiz, ka balſoſchanā war zitadi iſnahkt un leela ſeeta, kad tik to zelu uſuem, ka wiſu walſts lai tohp us balſoſchanu aizinata, tad war weegli ari Napoleonon par kandidatu eefhaut pulka.

Londonē 27. Janwar notureja 2 leelas lauſchu ſapulzes, ko tur ſauz par „mihtix“; laudis bij ſanahkuſchi, no Englaudeſchu puſes iſdoht to ſeezibu, ka Wahzu waldifchanai eſoht pilna taisniba, kad ta ar wiſu ſpehku turahs preti kahdu biſkapu un pahwestneeku preteſtibai. — Englantes pri-ſcha kahſu deenu ſwehтиja ari Londonē ar deewakalpoſcha-nahm un wiſadu gohda parahdiſchanu.

Pa Spaniju waldbnekeem tas pats karſch ar Karliteem eet wehl uſ preeſch.

Amerikā bagati laudis grib fameſtees beeſribā un par to gahdaht, ka ſtarp abahm paſauls dalahm, ſtarp Ameriku un Ciropu, iſdeenas kugi eet ſchurp un atpakat, lai buhru ari us juhrs tahda pat dſhwa ſaite un weegli ſelfch kā pa ſauſu ſemi. Un kad Amerikaneeschi ko uſdohma, tad tee to ari iſdara.

No Amerikas ſino, ka tee 2 Siameeſchu dwihni, kas pa paſauli apkaht braukaja fewi rahdidamees un leelu naudu zaur to eenemdam, abi ir miruſchi. Wini ſauza Klang un Eng Bunker; bij dſimufchi Afričā, Siamas walſti, 1811. gada, wini ſahni bij zaur ſawadu lohzekei kohpā ſa-auguſchi, abeem bij wiſi lohzekei un tomehr bij neſchikrami. Geſahloht tohs noweda, us Ameriku un tad us Englanti un no 1830. gada wini braukaja ſchurp un turp. 1842. gada wini abi prezejahs un prezeja 2 mahfas, Amerikanees; ſatres no ſcheem pahreem peedhwoja 9 behnus. Ilgu laiku gudroja, waj newaretu to ſaiti pahrgreest, kas abus neſchikrami ſaiveenoja, bet ne-uſdrohſchinajahs. Beidſamu laiku wini dſhwoja us fa-was muſchias Amerikā, ko par to weegli eenemto naudu bij pirkuſchees un kurt wiſa pilnibā dſhwoja, tā ka dascham ſkaidri ſkaidibas dohmas uſmahzahs redſoht, ka ſuhrs gruhts darbs mas eenesa, turpretim ſhee abi zaur fawa nejaukuma iſrahdiſchanu tik weegli tuhkoſchus ſakrahja. Beidſoht nu abi brahliſchi, kas bij reiſa dſimufchi, reiſa prezejuſchees, gandrihs ari reiſa ir miruſchi, jo tik ko weens bijis iſdfiſis, tē ari ohts apſiſis un pehz 2 ſtundahm bijis lihliſ.

Luhgschana. Wiſas ſludinaſchanas preeſch awiſehm ſuhdsu paſkubinaſchanas dehſ ſtecham fuhtih ſi Latw. aw. ekſpedizijs Felgawā.

Latw. aw. apgahd.

No Aisputes

redakzijai ir rafsts peesuhitihs par weenu lohti swarigu leetu, ko zaur awishu lajstaju peepalihdsibu ihpaschi wifem Aisputes puses laudihm pee jirds leeku. Rafsts skan ta:

Aisputes aprinka lauku draudses gan jau finahs, ka ir nodohmā nemits un tohp par to gahdahts, ka waretu Aisputes kreisskohlu istaisht leelaku. Jeram, ka wifem buhs mihi par scho nodohmu schē gaishakas finas dabuht. Kamehr Leepajas un Kuldigas kreisskohlas ir suduschas, jo ir par gymnasijahm pahrwehtuschaħs, tagad us wifa ta leela se mes apgabala no Wentspils, Tukuma un Jelgawas lihds Eserei un Palangai ir tik ta weena, weenklasiga Aisputes kreisskohla. Preeskch wifem, kas fawm behrnu grib tahlak peweest, ne kā tik ween zaur pagastu skohlahm, un teem pasneegt dskakas, dsihwei waijadfigas mahzibas, teem tik ir schi weena skohla; turklaht schi weenklasiga Aisputes skohla ir pahr pahrim peepildita, jo skohlenu skaitis ir 70, ta ka wairak nespehj usnemt. Te nu nahk tagad wehl weena leeta klah, zaur ko zeljees jo leela speeschanahs us scho skohlu; prohti tas jau-nais kara deenesta likums. Jo kas kreisskohlu ir zauri gahjis, tam nebuhs wis 6 gadi, bet tik 3 gadi jadeen, turklaht tahdam ir atwelehts eet ka fawwalneekam deenestā un tad tik 2 gadi jadeen un war ismekletees, kur pats grib deeneht u. t. pr. Kad nu apdohma, ka taha gruntiga kreisskohlas mahziba jau ir lohti deriga preeskch wifem semkohpjeem un amaneckeem un turklaht atness tahdu leelu weeglinaschanu pee kara deenesta, tad saprohtams, ka nahkoħħa laikā lohti daudsi sturmesees us kreisskohlahm, jo kur sch wezaks neraudsħis fawm behrnam scho labumu pasneegt? Tapebz tad waram gan faziht, ka Aisputes kreisskohlas paleelinaschana ir ihħi leela waijadfiba preeskch paſchahm lauku draudsehm wifā tai apgalbā. Kā nu to panahkt? Taħs doħmas ir schiħs: Taħs mahzamahs leetas lai palek taħs libħiġi minnigħi, lai eksams netohp par gruhtu un lai taħs minetas rekkies war daudseem weegħlaki preeħx. Bet lai ta mahziba eet dskumā un to-mehr ir eespehjams dauds leelaku skohlas behrnu skaiti usnemt, tad gribam Aisputes kreisskohlu no weenklasiga pataisht par diwklasigu, no jauna klah peelidami 1 skohlmeisteri preeskch sinatnibahm un 1 preeħi siħmesħanahm. Deħt tam waijadsetu wiśpiems to skohlas naudu pa-augħtinaht us 20 rbl. par gadu un bes tam wehl buħtu 1000 rbl. ikgadus waijadfigi. No kroħna nau us to valiħdsiba gaidama, tapebz tad scho summu waijaga sadabuht no draudsehm un draudseħu loħzekkeem. Ta fina un walidħanap par schiħm naudahm, ta kā ari to abu skohlmeisteru preeskħa stahdisħana pee skohlu wifnezzibahm stahweħs pee taħs skohlas kolegħas, kurā feħdehs draudses mahzitaj, kreisskohlas inspektors, birgermeisters un wehl loħzekli no to puses, kas dalibu nems pee taħs leetas weħħanas. Abas pilseħta draudses jau ir nospreeduħas ikgadus 500 rbl. doħt, no dasheem ziteem pilseħħnejkeem ir kapitale no 1200 rbl. salasħihs, dħawwas preeskch schiħs leetas tiks wehl lajitas zaur zeen. kreismarsħala f. pee muixneħħeem un ir gaidamas no lauku draudsehm. Tik libħs ta dħawmanu lajħanah buhs pabeigta, tiks par wifū to fina atkal doħta.

Kad nu taħs lauku draudses Aisputes aprinki grib dalibu nemt pee tam, ka schi winahm paſchahm tik dħarrga un dedfigi waijadfiga leeta tohp zekka eewesta, tad winahm waijaga us to gahdaht, ka zaur skaidru pagasta weetnekku fapulzes spreedumu tohp weena summa noſpreesta, ko grib preeskch tam doħt, ka Aisputes kreisskohla lai tohp leelaka istaisita; scho spre-

dumu waijaga pehz likuma sikk apstiprinx. Kad no katraħm mahjahm tik par 50 kap. tiku malkaħts, jeb tik dauds zaur pagasta spreedumu atweleħts, tad buħtu wiſumas 500 rbl. preeskħi katra gada waijadfbahm kohpā un ta leeta eetu. A.

Scho uażinashanu nesdams newaru zitabi, ka no wifos fids scho leetu iħwaschi wifem tautas braħkeen Aisputes ariekki eweħleħt un wiſus ta aprinka pag, wezakobs un amata wiħru lubgt, lai ar faww padohmu un tahlak ċetei-fchanu ta leetaj zelus paſċek. Kotrā pagasti bubs un radifexx wiſaq, kas faww behrnam tahdu skohlu weħħleħex, bet pagasti tahdu skohlu nespehj zell, tavebz tas weenig war eet, kad tur kohva fassei. Tee schiħs leetas jau leela pużei ir fagħadha un pagasti ar to nelu atweħleħchanu to leelu war eegrut-tieb. Waj newareti us tam it labi drusjini no guloħxabbu pagastu mantibahm valiħġa aemt? Aisputes ariekki kroħna pagastem gan nau neżiż pagastu man-tibu, turretiñ dinstrogastu magħi. Kapitalis ween nefen wehl biji kahdi 130 tubbi. Kad tur no katra gada intrefehm tik to desmitu daku us scho skohlas leetu doħtu, tad jau war pahrim ta waijadfbu buxti isplidita. Waj ta waj zitodi, bet tai leetaj waijadsetu buxti isħaramai.

Latv. aw. argħad.

Ij jauna kara deenesta likuma.

§ 127—133. Tee faliktee un pahrraudsíttee fassauzamo russi ir liħds 1. Iuli jau eesuħħi ministerijai. Kara ministerija finadama faww rekużiha waijadfbahs un atkal redsedama, zit katra apgabalà tahdu ir, kas phee loħseħm fawzami, no preesħ, zif nahk us katu gubernu; gubernas komiżjone atkal pehz listehm redsedama, zif katra ariekki ir to farakstito, is-dala to waijadfigu skaiti us katu ariekki un fassauħħanahs weetū. Scho isdalisħanu isfludinahs zaur awiseħm.

§ 134—139. Nolikta deenā wifem teem, kas tohp eesaukti, buhs faww loħseħħanahs weetā buxt. Ne-eesaukti paleek 1) wiċċi krixti mahzitaji, 2) tee, kam skohlas labad pawilzinaħħana atweħlet, 3) tee, kam us kreewu andeles fu-geem deenoħt pawilzinaħħana aktanta. Ja gruħtas slimħas un zitu leelu kavalku deħt eesauktis newar nahkt, tad japec-fuha peeraħħiħanahs waj no daktra un polizejas jeb mahzitajha waj pagasta wezakaja. Kuru wezumis pawiħam nesinam, tee tohp pehz qazu meħra noſweħħti.

§ 140—157. Kad ta ariekki komiżjone ir isbrauku us loħseħħanahs weetū, tad wina nem wiſus toħs russus preeskħa; tee tohp wifem klahet efoħt preeskħa lajji, teek iſteikħ, kahdi ir atswabinati waj us turpmak atliki un kamdeħ. Wiſu zitu skaitis tohp kohpā fasskaitihs un tik pat dauds loħseħħu siħmited fagħatawot; fapulżetee tad nu eet phee loħseħħanahs. Tapreeskħu jaħolħse, pehz kuras rindas ees phee iħ-istaxx loħseħħanahs. Ja loħseħħanahs nau weenā deenā pabejdsm, tad loħseħħu kafte tohp aissħeġġela un apwaqteta, ka meħri to ohħra deenā atkal taifa waħla. Kad loħseħħu wilfħanha pabeigħta, tad komiżjone fawz weenu peħz ohħra peħz nummura preeskħa un pahrraugħa, waj deenestam ir derigs. Kas penejjs daktra leezib, ka ir-piñi għixi, tas netohp wairak ismekleħts. Kad ta wifsi leelo russu nummuri zauri eeti un weħl truħkst phee ta doħħama skaita, tad tħappi peħz nummureem nem tħallxi klahet to atlisko tressħo, ohħru un beidsoħt ari to pimo skirku (ir pat weenigus deħlu), kamekk skaitis ir-fadabuħts. Slimmeeki ar gruħti issħakkarahm slimħabha tohp us laiku lasaretels likti.

Kad daktri weenu rekruti noſauz par nederigu, tad katra komiżjones loħzejkam ir briħw protokol āpleξi, ka isbraħ-ket�as ir derigs. Taħħas striħħes leetās isbraħ-ket�as tohp weħl reiħ pahrmekleħts gubernas komiżjone, schi war ari taħħas preeskħa ażiżnaħ, par kureem ariekki komiżjones loħzejk biżi wiċċi weenis prahħi. Tas nospreesti rekużiha skaitis wiſadi janodħod kroħnam. Tee, kas tuħħad jeb peħz tħallax ismekleħħanahs par derigeem atrasti, tohp tuħħad kroħnam noddoh.

Kad no teem, kas bij lasaretēs likti, jeb stahweja apalsch teesas, jeb kas nebij nahkuschi jeb bij pabehguschi, kad no teem weens par derigu atkal atrasts un dabuhis, tad no teem zi-teem pakemeteem rekruscheem no beidsama fahkoh tohp walā laisti un ratnikeem pefskaititi, tikpat dauds, zik weetā ir eedabutti. Wisi no tahs lohsefchanas atlukuschee, ja isskatahs derigi, tohp pee ratnikeem pefskaititi.

— Aprinka komisjone beids fawu darbu ar to, ka wisi peenemtee tohp issfludinati un pee swehreschanas noraiditi. Us gubernas komisjones atwehlefschanu tee wehl us kahdu laiku war eet us mahjahn, tik nospreestā laikā un weetā teem waijag atkal fapulzetees, ka war stahd deenestā.

§ 158—159. Kas russos bij palizis ne-eerakstihits un lihds lohsefchanas deenai nau pats usdeweess, to nelaish wairs pee lohshu wilfchanas un nodohd tāpat, ja tik irr derigs.

§ 160—170. Kats, kas pee lohsehm bijis, dabuhn ap-leezinachanas rakstu, waj ir pawifam nederigs deenestam, waj pee ratnikeem pefskaitihs, waj tam atwehlehts deenestā eechnanu pawilzinaht. Tahs daschadas isdohfchanas pee lohsefchanas (kohrteli, lohes u. z.) makfahs frohnis. Teem, kas deenestā stahj, waijag atnahkt pilnigā meefas apgehrbā un kahju uswalkā, tiklihds ka ir deenestā eenemts, tad fahkahs frohna gahdachana.

§ 171—196. Par fawwālneekem. Kas paschi no fewis eet deenestā, teem waijaga wifumas 17 gadus wezeem buht un ja wehl nau pilnōs godds, tad peenest wezaku jeh katoru atwehlefschanu; pehz wezelibas teem waijag derigeem buht, usrahdiht leezibu, ka ir augstakas fokolas (no 1. un 2. schīros) zaurigahjuſchi jeb ihpachā ekfamā usrahdijschi tahs finafchanas, ko peeprafa. Sawwalneeki ir 3 dalās dalami: 1) Kas universitetes jeb tahm lihdīgas fokolas zaurigahjuſchi, teem kā fawwalneekem jadeen tik 3 mehneschi frontē; 2) kas oħras klases fokolas (gimnāzijas) zaurigahjuſchi, teem tad jadeen 6 mehneschi; 3) kas to no ministerijas nospreestu ekfamu usrahdihs, deen 2 gadus. Reservā tee pehz tam wisi valiks us 9 gadi. Sawwalneeki war katra laikā deenestā stahd un ismekletees, kahdā pulkā grib deeneht; teem, kas qwardōs un jaħejōs eestahj, jagahda pascheem par fawu usturu, zitā kara fpehkhā gahdahs frohnis, ja fawwalneeks to peeprafa. Kas us fawu reħkinumu usturahs, tam briħw fawa pascha kohrteli dsiħwoht, ja wirfnezziba to ihpaschi ne-aissleeds. Sawwalneeki fahk deeneht kā wisi ziti saldati, bet ar daschahm weeglinachanahm, wini neħħis fawu ihpaschu fibni. Sawwalneeks war tapt par unterofizeeru pehz fawas mahzibas dsiķuma waj pehz 2, waj 4, waj 12 mehneschi; tħalak war tapt par oħżeeru pehz 3 waj 6 mehneschi, jeb 3 gadeem. — Sawwalneeki war tikt us bifiketehm atlāisti lihds 4 mehneschi laikam, bet fhis laiks tohp no deenesta atrehħinahs. — Kas fuginneku saldatōs eet kā fawwalneeki, deen tik 2 gadi frontē un 5 gadi reserwā un war tapt augstaki usdeeneht lihds wirfneekem, tik ja-eet zaur ekfamu. Ari fħee fawwalneeki war fawus paschu dsiħwolkus nemtees.

§ 197—211 isskaidro, kas ir jadara, kad grib fuhsibas zelt par lohsefchanu, par aprinka jeb gubernas komisjoni.

§ 212—219. Kad tee, kas lihds fħim no okladehm bij isħamli un revisiones russos ne-eerakstti, atsnees fawu 21. gadu un wisa fħi gada laikā paschi ne-usdohdahs, tad teem nospreesch strahpi lihds 100 rbi. Kas zaur paschu wainu fa-

faulkchanas russos trubkst un zaur to pasaude lohsefchanas rekti, tee tohp, ja kara deenestam nau derigi, strahpeti ar zeetumu no 2—4 mehneschi. Kas nospreestā laikā nau klaht, kur deenestā gahjejem ir jaſapulzejahs, ja tee israhdaħs par nederigeem, tad tohp strahpeti ar zeetumu lihds 3 mehneschi. Kas komisjone usdohdahs, ka ir flims ar pafleħptahm kaitahm un lasarek israhdaħs, ka ir melus usdewis. Tahs tohp saldatōs pakemts un dabuñ strahpi no saldatu wirfnezzibas. Tee, kas no nolikta deenestā eestahfchanas atraujahs un tohp ar waru eesfuhtti, zeesħi ari wehl to strahpi, ka wina deenest-laiku nereħkina wiś tuhdal, bet tik no ta nahkosha 1. Juli waj 1. Janwar.

§ 220—224 peemin wijsas tahs foħdibas, kahdas i nolikta us to, kur zaur meefas lohsefchanu maitaħħanu kahdas raundit u palihdeht, ka war no deenesta atraisitees. Beidsoħt wiċċem behgħu palihgeem un fleħpejeem tohp peddraudehts, ka tee tilks pehz walts likumu bahrguma foħditi.

Walstsbudsħeta apreħkinums,

ko finanzministers Reisaram prekṣħa lizis, israhda, ka 1874. gadā Kreewu waltsis ē ena hlfchanas buhs 539,851,656 rbi. (starp tahm no aktiżes ween qaidami 281 milioni r.) Turpretim froħha isdohħħan a 1874. g. buhs:

1)	Preckħ Walstsparahdu lihdsinash.	93,257,877 rub.
2)	" Sinoda un august. walststeefahm	11,632,813 "
3)	" Reisara nama	8,866,599 "
4)	" Aħrwalstministerijas	2,532,092 "
5)	" Kara ministerijas	170,192,553 "
6)	" Juhrs ministerijas	24,847,685 "
7)	" Finanzministerijas	80,342,492 "
8)	" Domeħnu minist.	9,740,684 "
9)	" Gekfek. minist.	43,747,452 "
10)	" Skolu minist.	13,135,089 "
11)	" Walstsbuhw. minist.	27,301,289 "
12)	" Justizminist.	11,458,549 "
13)	" Walstskontrole un Lekħn.	2,739,518 "
14)	" Pohlu sem. isdohħsch.	834,517 "
15)	" Kaukāzijas isdohħsch.	6,570,888 "
16)	" Isdohħsch. preeenemħ. un atrehħ. 23,184,979 "	
18)	Pr. dselszeleem un ohsteem	6,298,762 "
	Kohpā	536,683,836 rub.

tā ka buħtu ja-atleelħas 3,167,829 rub.

Bildas un atbildas.

Mihlo kruftdehl!

Tas man ir-leels prekks, ka mans padohms Lew pa prah-tom un ka ari Tawi abi zeemini, kas man leelħas ihxi goħ-digi wihri, labprahħt pee muħħu farunahm grib dalibu xemt. Tureetees tik us weenu roħku, palihdseetees weens obtram ar wahrdu un darbu, ne-istaiseet ne ko par zitu, neprashu du-fmoħħan; eseet pret wineem laipnigi, bet pee wina leelħam fanahħschanahm tik tad-nemeet dalibu, kad nowada daxxħanahs us to fawz, kad Jums fawwali jadobhd; zitadi dsiħwō-woejt klu fu un rubpigi us prekħsu un Juhs redsejiet, ka pretineeki drihs apklufħs, un neleegħ għoħdu, kad redsejħs, ka Juhs us prekħsu teezeet un waixek isdareet ne kā leelatees. Tu jau wehl atmineesi, ka ari man faww laikā bij tē dauds pre-

tineeku un flangu, teem tas reeba, ka es newasajohs lihdsi katu fwehldeen us krohgu, nebraukaleju katu treschdeen us Galdu us tirgu fawu naudixu tehreht; teem tas nepatika, kad es ka no kauna fargajohs no magafinas labibu nemt un raudsiju pats zauri kluht; — bet tagad tee laisch mani meerā, reds, ka mana dñihwe eet us preefschu, ka man ne ar gabje-jeem, nei ziteem kahdas prozeses un ka Deewos fwehlte manus fweedrus. Bahrzeeteet tik pirms gados to karstumu un Juhs redsefet, zil jaula pehzak ta dñihwe, kad wifā meerā to dara, ko par labu ir eeskatijs un neleekahs wairs no katra wehja schurp turp lohzites. Kad tu nu schogad wehl eft pee fena-kahs 3 lauku strahdaschanas palizis un lauku tā apsehjits, tad fcho ruden ari to wairs newar pahrsilaht un lihds pawarfaram laika buhs par to pahrrunaht. Tu fini, ka ta ir mana mohde, ne wifā peerunaht, lai zits tapat dara ka es, bet tik tad, kad wifā to par pateesi derigu pats lihds nokohpj. Gribu Tew tē fawas dohmas isteikt par strahdaschanu us wairak laukeem, tad ko pee tam esmu peedfylwojis un kapehz Tew to padohmu dohdu, ari tā wirtschapteht; bet tas Tew pascham buhs janoswer, Tawus laukus un dñihwi wehrā xemoh, waj Tew derehs tapat ka man us 9 laukeem eedalih, jeb warbuht us wairak jeb masak. Saprohti mani labi: Es gribu fazicht, ka katrai weetai ix fawa strahdaschanu ja-isswer, tā warbuht, ka weetahm 3 lauku strahd. ir ta wišderigaka, bet tik to gribu, ka kram fainneelam buhs skaidri fazehgt, kapehz wifā lai paleek jeb kapehz wiam ix ja-ušrem zitada lauku dñihwe; ne weens lai ne-alsauzahs, ka to ir tā no tehuw tehuem radis, bet ari ne us to, ka to tik tā kur dsirdejis un redsejis; pascham waijaga sinah, kapehz?

Mehs semkohyji strahdajam fawus laukus, ko Deewos mumis ka nama turetajeem ustizejis, ar to noluhi, ka gri-bam tohs wišleelakus auglus isdabuht un tā isdabuht, ka wini kram nahkofcham gadam mumis ari ir aikal tapat zerami. Mumis buhs nu us Deewa palihgu zereht, Wina fwehtibu gaidoht fawa waiga fweedrōs strahdaht un ar pateizibu fanemt, ko Winch mumis fneeds. Lai nu finatum, ka katrai weetā jastrahda, lai tohs leelakohs auglus isdabunam, wai-jag prahu un ewehrofchanu palihgā nemt, ismekleht to semi laukos, plawās un ganibās, wiau leelumu un labumu, lai finam zif to mehflu peenahkums, beidsoht kahda fehja katra gabala wišveeglaki leelaku naudas gabalu eenefs. Saproh-tams, ka starpiba buhs ne ween pehz aprinkeem, bet gandrihs starp ik 2 mahjahn.

Kad es preefsch 30 gadeem fawas tehuwa mahjas usnehu, tad tahs ari bij 3 laukos; plawās bij gan labi leelas, bet tahlu no mahjahn, ganibas bij ar 3 zeemineem kohpā, bet us tahs leelahs atmatas ihsti nelas nelaitaja, bij ruhme, kur lohpus lihds wehlam wakaram ar weenu us preefschu dñiht. Bet nu nahza daschi gruhti gadi, feena bij mas, us laukeem ari bij mas, nesinaju, ka zilwekus un lohpinus iswilkt, lai Deewos nedohd tahdus gadus! Labibu nu gan no magafinas da-bujahm, tā ka badu nemirahm, bet baribu preefsch lohpeem, kas maubami un brehldami pehz tahs fauza, nebij ne kur nemt, lohpi palika zilajami, un ta leeta man tā pee firds Fehrahs, ka apnehmohs gudroht un wifū dariht, lai man tahdas beh-das wairs ne-useetu. Sahku eeskatiies tais daschadōs augōs, kahda semē tee labaki isdewahs, kahdas kram tahs faknes bij, ar ko fawu baribu is semes suhza. Atradu, ka muhsu salmu augleem, ka kweefcheem, rūdseem, meescheem un au-sahm ir tik pat garas un gandrihs weenadas faknites un ka

schihs faknites ne kad nefneeds dñiht kā tik tai artā semē, tik ween tai irdenā, mehslotā semes kahrtinā. Sirneem, leh-zahm un wehl wairak ahbolineem un plawu sahlehm ir dauds gorakas un resnakas faknes, kas laukā eet dauds dñiht eelschā baribu maledami. Tahlaat atradu, ka kur seme bij irdenata un zaur beesi stahwoscheem augeem apehnota, ka tur augi bij labaki auguschi. Ar augeem eet ka ar zilwekeem un lohpu dñihwibahm. Jo spehzigaku baribu dohd jaunibā waj zilwe-kam waj lohpam, jo wairak istaisahs wifā meeza; jo dñihtaki semi aram un to irdeno kahrtu mehflojam, jo dñihtaki salmu augu faknites lihdihs semē un atradihs wairak baribas, buhs beeschaki un spehzigaki, dohs wairak salmu un swarigu graudu. Pee 3 lauku strahdaschanas, kur 2 gadus fehj salmu augus, papreefschu kweefchus waj rudsus, un tad wasaraju, tur tahs weenlihdsigahs faknes isrem no tahs semes to paschhu weenu baribas dalu; wina tohp pee schihs dalas noplizinata un gaida nu pilno gaidishanu, waj treshā gadā ar mehfloschanu to tai atdohs. To, ko lohpi apehda un ar ko tohs kaisija, to nu gan no teem 2 laukeem tas treschais ya dalai atdabuhn atpakan, bet wifā ta auglu teesa, ko apehdam waj pahrdob-dam un aifwedam, ta laukam peetrubhst. Echo dalu nu lai atdohd seens un ne tik ween to, bet lai ari dohd wairak meh-flu klah, jo dñihtaki usarta seme prasahs ari leelaku teesu mehflu, lai ta war buht irdena un pilnigi gatawa, jo tik tahdā tahs faknites ahtri eesuhz baribas dalas. Ram ir pa-vilnam laba feena un labas ganibas, tā ka lohpi wasarā un seemā labi pahrtikuschi, tur ari 3 lauku strahdaschanu war it laba buht un buhs paturama, tik ar to finu, ka ar weenu ja-ruhpejabs dñihtaki art un ja waijadsigs, reisi wairak art, lai seme labi issauzahs zauri ar mehfleem un tohp gatawa. Bet us to waijag wairak darba spehla, wairak zilweku un stipru sirgu, bet schee makfa naudu un ta teesa pasuhd no tahs nau-das, ko grandi ween skaidri atnesiu. Waj nu supersoffats pee truhkstoscheem staliu mehfleem semei jau peenefs to wai-jadsigu teesu, to es pats nesinu teikt, jo ne-esmu deesgan wehrojis, bet wifadi tas makfa naudu. Tā tad, kur us 3 laukeem grib strahdaht, waijag buht pilnam labu plawu, labu ganibu un labas semes, kas ar masaku darba spehku weegli apstrahdajama. Kur tas wifā nau, tur ir jashkirahs no 3 lauku dñihwes. Es to jau preefsch 24 gadeem nopratu un pahrgrohsiju un waru fazicht, ka wehl schodeen par to pre-ezojohs, ka to esmu darijis, jo redsu to labumu, kas man at-lezis. Ko nu pehz schem maneem wahrdeem Tu un Tawi abi zeemini dohmafeet dariht, to Tu man gan nahkofchā grahmata ralstisi un dohzi tad fawu tahlaku atbildu.

Taws kruschew

7. Oktober 1873.

S..... Jahnis.

Laiwineeku mahja.

(Latv. no Augustes 6—rg.)

III.

Zeemā tas ne kahds noslehpums nebij palizis, ka Indri-kis tuhlit pirmo wakaru pehz fawas pahreeschanas Mariju bij apmeklejis un ar schahs faderinato stipri fastrihdejees. Bezakee laudis wiam to par kaunu nehma. Trihs gadus wifā par Mariju neko nebij behdajis, kamehr Kahlis wi-nas tehwam ustizigi bij palihdejis strahdaht. Pat Marija bij dohmaju, ka wifā nekad wairs nepahreeschoht, kad wina fawam tehuwa mahjas dehlam fawu rohku bij apfohlju

un nu wirsch ar peeprafishanahm pee winas atnahza. Lai
wirsch ari meitiku wehl arweenu mihleja. tad tomehr Mari-
jas usfaufschana jau no Lanzeles bij fludinata; Indrikis
winai tadehk tik firdi apbehdinaja, bes ka tas winam eespeh-
jams bij to, kas notizis, paahrgrohfiht.

Tee jaunakee stahweja wiſi uſ Indrika puſi. Wini to labprah̄t eeredjeja un buhtu winam no ſirds wehlejuſchi, ka wiſch Mariju buhtu pahrwedis. Kahrlı wini nemihleja, jo neweens ſtarp wineem nebij, kuram ar winu jau ſtrihds nebuhtu bijis. Wiſch palaidahs uſ ſawu pahrleezigu meefas ſpehku un tad reis kahds pretineeks gadijahs, kuru wiſch pahrſpeht newareja, tad wiſch gadeem tam to wiſmasako wainu nepee- mitſa, lamehr winam iſdewahs, pee wina atreebtees.

Nahkoščā ſwehtdeenā tika Marija ohtrureis uſſaukta; oſtonas deenas wehlaki bij kahſahm buht. — Iau tapa maſā laiwineeku mahjinā wiſſ preeſch tam fagatawohts, jo Kahrlis negribeja, ka ſchi deena kluſu titku pawadita. Jo maſak Marija wiaw miheleja, jo wairak wiſſch gribuja laudihm rahiſt, ka wiſſch tak wiwu par fewu bij dabujis.

To sfehtdeenu, kad Marija ohtrureis tika ussaukta, bij
pehz pušdeenas zeema ſchenki balle un jaunakee puifchi un mei-
tas bij pa pulkeem ſanahkuſchi. Tur wiſſ ſuſtiggi gahja, jo
alus un brandawihns bij ahtri prahthus eelihqfmojis.

Ari Indrikis bij us schenki atnahzis; klužu winsch kahdā fakta eespeedahs un us danzotajeem flatijahs. Wina zeriba, Mariju dabuht, bij ar weenu wairak issudusi. Jau bij wina ohtrureis usſaulta un wehl winsch ne kahdu eespehſchanu nedseja, winas ſaweenoschanu ar Kahrlī isnibzinaht.

Pee wifahm nodarbofchanahm tas winam tomeht nebij isdewees, ar to meitiaw runaht dabuht, jo ne us weenu stundu wina mahju nebij atstahjuši. Waj wina tihſchi no wina atrahwahs, jeb no tehwa un no Kahrta tika atpakal tureta?

Ar schihm dohmahm winsch kahwahs un behdiga winam
atkal nahkotne preekschå stahjabs. Turklaht winu wehl pahr-
meschanas mohzija. Kapehz winsch nebij winai rakstijis, tad
buhtu warbuht wiss zitadi notizis. Winsch bij gribesjis winas
ustizibü pahrbaudiht un bij zeeti us winas mihlestibü pakah-
wees, tik pee to weenu winsch nebij dohmagis, ka notikumi
waretu gaditees, kas wisu zitadi pahrwehrstu. Winsch bij
us to preezajees, reis winas preekschå stahtees un winai faziht:
„Medsi, es Lewi ne-esmu atstahjis, bet esmu Lewim ustizibü
usglabajis, mana sids Lewi wehl tikpat karsti mihlo un nu
nekas muhs wairs schkirt newar!“. Un wini jau bij schkirti,
eelam winsch bij pahrgahjis.

Winfch buhtu eekch ifsamifchanahs few ar rohku pa peeri warejis fist, winfch fewim ussauza, ka winfch winu un pats fewi nelaimigu padarijis — tas bij par wehlu!

Kahds puifis yee wina yeenahža un rohku us wina kameesi uslika.

"Waj Tu negribi danzohť, Indriki?" winſch prafija.

"Ne,"- atbildeja Indrikis.

„Ko tas Lew palihds, kād tu galvu nokahrīs stahwi,“ runaja tas puifis tahlač. „Zaur to Tu neko nepahrwehtisi. Es Kahrslim to patikšanu nedaritu un winam nerahditu, zil lohti tas man pee firds eet, ka winsch manā weetā ir stahjees, jo es finu, ka winsch par to preezajahs. Danzo un eji lustigs un kād ari tikai no ahrenes; pahrgrohsīt Tu to tak newari.“ Indrikis atkratija ar galvu. „Es nedan-
zofchu,“ winsch atsazija wehl reis. „Es negribu juhs no

tam aiskaweht, jo es preezajohs, lad juhs tik lustigi esat.
Es newaru lustigs buht un zeru, ka firds man pahrpshishstu, lad
man buhtu jaſmeijahs!"

Tee puitschi danzoja tahlak. Te eenahza Kahrlis istahâ. Wina azis nemeerigi apkahrt flatijahs, wina nosfarkuschee waigi leezinaja, ta winisch bij dsehris. Ut ahriku jautribu wiaisch danzotaju pulkâ eestahja.

"Tu nahz weens pats, bes sawas bruhtes?" ussauza
wiam lakahs puiss.

"Haha! Winai ne kahda luste us danzofchanu, ta-deht eßmu weens pats nahzis!" winsch atbildeja fmeedamees.
"Kas preefsch kahsahn fanu eegribeschau nemahk zauri west, tas to pehz tam ne muhscham wairs ne-eespehj! Es winai teizu, ka schodeen gribu mahzitees, jo pehz astorahm deenahm tiks wehl wairak danzohts!"

„Bes sawas bruhtes es nebuhtu gahjis,” fazija tas puijis.

"Dari Tu kā tew patihk, es nelaunjohs fewim ne no weena preekſchrakſtus taisiħ!" Kahrlis issauza, fakhehra kahdas meitas roħku un greefahs kā weefuls ar winu rink. Indrikis bij f'cohhs wahrdus d'sirdejjs un wiram firbs par to lohti eesfahpejahs. Kahdai nahfotnei gahja Marija preti, pеe fchi wiħra fahneem!

Musikis us kahdu brihdi apstahjahs. Ahtri Kahrlis kahdus glahsus alus istukfchoja; likahs, ka winsch tihfchi wehl wairak gribaja eedsertees. Te eeraudsija Indriki un breesmigi wina azis to usluhkoja; jau gribaja winam wirsa krist, bet wehl paeschulaik' sawaldijahs.

„Musiki!“ winsch fauza dikt. „Es gribu danzeht, jo es nepeederu pee teeni, kas galwu nölahruſchi stahw un kadem man lähdureis par saldatu japaaleek, tad nemu fawu mihtako libds, lai zits manim to yaſchu nepanem!“

Winfch pats par sawu gudru isrunu skani smehjabs

Indrikis faskaitahs. Schi apsmeeschana winu eesihmeja un wiensch gribaja pee ta puischha steigtees un wijnam to atmakschaft. Wairak pasihstami bij pee wina peenahkusch un wixuno tam aiskaweja. Wini wifū mehginaja, winu apmeerinhah un vahrrunah. Iai ſchenki atstahtu.

"Es paleeku," winsch atfazija zeefchi. "Waj winam warbuht buhs dohmaht. Ea es winu bibstohs!"

Tee puifchi newareja winam netaisnibu doht

(If you're feeling brave.)

Breeksch Samaras bada zeetejeem pee manim eemab
fati un gubernatora kanzlejā atdohti:

no Gezawas un Lambartmuischas dr.	107 rub.	
" Seemel Dohrbes dr.	31 "	
" Sihgut muischas dsimlunga	14 "	
				pawisam	.	152 rub.
Selvam	24	Gezawas	1874	Makar	Ma	Si

Breessch Zelgawas latw. kurlmehno ffehlung
toga semafkati.

Latv. Avīšu apgabala īstādītājs: J. W. Safranowicz

